

Čtvrtek, 19. ledna 2012

Vztahy mezi Evropskou unií a agenturou ESA

48. připomíná, že podle článku 189 SFEU má Evropská unie navázat náležité vztahy s agenturou ESA s cílem definovat vzájemnou odpovědnost a zabránit překrývání úloh a investic;

49. domnívá se, že rostoucí zapojení Evropské unie do činností vesmírného odvětví vyžaduje nově definovat vztahy s agenturou ESA a vnitrostátními agenturami, jež budou zohledňovat skutečnost, že technické a plánovací odborné znalosti agentury ESA a vnitrostátních agentur jsou zásadní pro udržení technologických kapacit a konkurenceschopnosti evropského průmyslu na vysoké úrovni, a že by se Evropská unie mohla soustředit na provozování, rozvoj a pokračující fungování vesmírných systémů, které potřebuje, a na mezinárodní rozšiřování trhů a požadavky uživatelů;

50. vyzývá Komisi, aby ve vztahu k organizacím, které jednájí jejím jménem, plnila svou funkci vedoucího politického orgánu a orgánu dohledu;

*

* *

51. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.

Jak zastavit plýtvání potravinami

P7_TA(2012)0014

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 19. ledna 2012 o zastavení plýtvání potravinami: strategie pro zlepšení účinnosti potravinového řetězce v EU (2011/2175(INI))

(2013/C 227 E/05)

Evropský parlament,

- s ohledem na články 191 a 192 Smlouvy o fungování Evropské unie, které se týkají zachování, ochrany a zlepšování kvality lidského zdraví a životního prostředí,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic ⁽¹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 6. července 2010 o zelené knize Komise o nakládání s biologickým odpadem v Evropské unii ⁽²⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 7. září 2010 o spravedlivých příjmech zemědělců: lepším fungování potravinového řetězce v Evropě ⁽³⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 18. ledna 2011 o uznání zemědělství jako strategického odvětví v souvislosti se zajišťováním potravin ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 312, 23.11.2008, s. 3.

⁽²⁾ Úř. věst. C 351 E, 2.12.2011, s. 48.

⁽³⁾ Úř. věst. C 308 E, 20.10.2011, s. 22.

⁽⁴⁾ Přijaté texty; P7_TA(2011)0006.

Čtvrtek, 19. ledna 2012

- s ohledem na usnesení ze dne 23. června 2011, nazvané Společná zemědělská politika do roku 2020: řešení problémů v oblasti potravin, přírodních zdrojů a územní problematiky ⁽¹⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 5. července 2011 o účinnějším a spravedlivějším maloobchodním trhu ⁽²⁾,
 - s ohledem na Přípravnou studii o plýtvání potravinami v rámci EU 27 vydanou generálním ředitelstvím Evropské komise pro životní prostředí (2010),
 - s ohledem na studii FAO (2011) nazvanou „Celosvětový úbytek potravin a plýtvání potravinami“,
 - s ohledem na článek 48 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova a stanoviska Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin a Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (A7-0430/2011),
- A. vzhledem k tomu, že každý rok se v Evropě čím dál větší množství zdravých a požitelných potravin – podle určitých odhadů až 50 % – ze všech článků potravinářského dodavatelského řetězce, v některých případech v průběhu cesty ke spotřebiteli, vyhodí do odpadu;
- B. vzhledem k tomu, že podle studie zveřejněné Komisí dosahuje roční produkce potravinového odpadu ve 27 členských státech zhruba 89 milionů tun, což představuje 179 kg na obyvatele, přičemž mezi jednotlivými státy a jejich částmi existují výrazné rozdíly, ačkoli se zde ani nebere v potaz plýtvání v zemědělství na úrovni produkce či úlovky ryb navrácené do moře; vzhledem k tomu, že celkové množství potravinového odpadu se do roku 2020 zvýší přibližně na 126 milionů tun (40% nárůst), nebudou-li přijaty další preventivní kroky či opatření;
- C. vzhledem k tomu, že v Evropské unii stále ještě žije 79 milionů osob pod hranicí chudoby, tzn. že více než 15 % občanů EU má nižší příjem než 60 % průměrné mzdy v zemi jejich bydliště; vzhledem k tomu, že 16 milionů těchto občanů dostává prostřednictvím dobročinných organizací potravinovou pomoc;
- D. vzhledem ke znepokojivým údajům poskytnutým organizací FAO, podle nichž v současné době ve světě žije 925 milionů osob ohrožených podvýživou, a že se tak stále vzdalujeme dosažení rozvojových cílů tisíciletí, jež předpokládají do roku 2015 snížení chudoby a hladu na polovinu;
- E. vzhledem k tomu, že se na základě studií organizace FAO předpokládá nárůst světové populace ze 7 na 9 miliard do roku 2050, což bude vyžadovat zvýšení dodávek potravin minimálně o 70 %;
- F. vzhledem k tomu, že světová produkce obilí se zvýšila z 824 milionů tun v roce 1960 na přibližně 2,2 miliardy tun v roce 2010, a že se tedy každý rok produkce navyšuje o 27 milionů tun; pokud bude tento trend celosvětové zemědělské produkce pokračovat, bude do roku 2050 zvýšení produkce obilovin, úměrné tomu současnému, stačit pro obživu celosvětové populace; vzhledem k tomu, že ztráty po sklizni však činí přibližně 14 % celkové produkce a dalších 15 % se ztrácí při rozdělování a plýtváním domácností, mohli bychom získat tři pětiny celkové hodnoty představující potřebné navýšení potravin do roku 2050 jen tím, že bychom prostě přestali potravinami plýtvat,

⁽¹⁾ Přijaté texty, P7_TA(2011)0297.

⁽²⁾ Přijaté texty, P7_TA(2011)0307.

Čtvrtek, 19. ledna 2012

- G. vzhledem k tomu, že omezení plýtvání potravinami představuje důležitý počáteční krok v boji proti hladu ve světě, reakci na zvýšení poptávky podle odhadů FAO a pro zlepšení výživy obyvatelstva;
- H. vzhledem, k tomu, že méně plýtvání s potravinami by znamenalo efektivnější využití půdy, lepší řízení vodních zdrojů, a mělo by pozitivní dopady pro zemědělský sektor na celém světě, a rovněž by podpořilo boj proti podvýživě v rozvojovém světě;
- I. vzhledem k tomu, že plýtvání potravinami má nejen etické, hospodářské, sociální a výživové důsledky, ale také dopady zdravotní a environmentální, neboť nespotřebovaná masa potravin zásadním způsobem přispívá ke globálnímu oteplování a potravinový odpad je zdrojem metanu, který je jako skleníkový plyn jedenadvacetkrát silnější než oxid uhličitý;
- J. vzhledem k tomu, že v rozvojových zemích plýtvají spotřebitelé potravinami minimálně; vzhledem k tomu, že jakékoli plýtvání potravinami v těchto zemích je zaviněno především finančními a technickými omezeními v celém řetězci produkce potravin;
- K. vzhledem k tomu, že v Evropě a Severní Americe v minulých desetiletích, kdy byla produkce potravin hojná, nebylo plýtvání potravinami politickou prioritou, což vedlo k celkovému zvýšení množství potravinového odpadu v potravinářském dodavatelském řetězci; vzhledem k tomu, že v Evropě a Severní Americe dochází k plýtvání potravinami převážně v maloobchodní fázi a při spotřebě, zatímco v rozvojovém světě jsou hlavními problémy ztráty ve fázi produkce, sklizně, zpracování a přepravy;
- L. vzhledem k tomu, že podle nedávných studií je s každým kilogramem vyprodukovaných potravin vypuštěno do ovzduší 4,5 kg CO₂; vzhledem k tomu, že přibližně 89 milionů tun potravin, jež je v Evropě ročně vyplýváno, způsobuje vznik 170 milionů tun CO₂, což můžeme rozdělit následovně: potravinářský průmysl 59 milionů tun CO₂/rok, spotřeba domácností 78 milionů tun CO₂/rok, další oblasti 33 milionů tun CO₂/rok; vzhledem k tomu, že na produkci 30 % potravin, které nakonec nejsou spotřebovány, je potřeba dalších 50 % vodních zdrojů na zavlažování, zatímco na produkci 1 kilogramu hovězího masa je potřeba 5-10 tun vody;
- M. vzhledem k tomu, že ohrožení zabezpečení dodávek potravin je zrcadlově doplněno problémy bohatého světa, jako je obezita, kardiovaskulární nemoci a rakovina vznikající následkem konzumace nadměrného množství tuků a bílkovin, což vede k tomu, že počet lidí s nadváhou je stejný jako počet podvyživených obyvatel;
- N. vzhledem k tomu, že nedávný úbytek faktorů produkce je v rozporu s potřebou zvýšit dodávky potravin v EU;
- O. vzhledem k tomu, že podpora zlepšení účinnosti potravinářského dodavatelského řetězce v rozvojových zemích může být přínosná nejen přímo pro místní ekonomiky a udržitelný růst daných zemí, ale může také nepřímo přispět k rovnováze ve světovém obchodu se zemědělskými produkty a k přerodělování přírodních zdrojů;
- P. vzhledem k tomu, že výměna osvědčených postupů na evropské i mezinárodní úrovni i poskytnutí pomoci rozvojovým zemím mají pro celosvětový boj s plýtváním potravinami zásadní význam;
- Q. vzhledem k tomu, že vzrůstající počet členských států přijímá iniciativy pro zvýšení informovanosti veřejnosti o příčinách a důsledcích plýtvání potravinami, o způsobech, jak je omezit, a o prosazování kultury řídicí se zásadami udržitelnosti a solidarity mezi vědci i ostatními občany;

Čtvrtek, 19. ledna 2012

- R. vzhledem k tomu, že k plýtvání potravinami dochází ve všech člancích potravinářského dodavatelského řetězce od fáze zemědělské výroby až po fáze skladování, zpracování, distribuce, správy a spotřeby;
- S. vzhledem k tomu, že odpovědnost za zabezpečení potravin a zamezení plýtvání potravinami, kde je možné se mu vyhnout, náleží primárně činitelům v potravinářském dodavatelském řetězci;
- T. vzhledem k tomu, že některé členské státy zakazují prodej potravin za nižší než nákladovou cenu, čímž maloobchodníky zbavují možnosti prodat ke konci dne spotřebitelům zbývající čerstvé potraviny levněji, a přispívají tak k dalšímu plýtvání v potravinářském dodavatelském řetězci;
- U. konstatuje, že nedávno přijaté nařízení o poskytování informací o potravinách spotřebitelům objasňuje, že potraviny označené údajem „spotřebujte do“ by měly být po uplynutí data spotřeby považovány za nebezpečné;
- V. vzhledem k tomu, že Fórum na vysoké úrovni pro lepší fungování potravinového dodavatelského řetězce a Kulatý stůl pro udržitelnou spotřebu a výrobu pracují na zlepšení efektivity a udržitelnosti celého potravinářského dodavatelského řetězce;
1. je přesvědčen, že zajišťování potravin je základním lidským právem, které se uskutečňuje prostřednictvím stále dostupnosti a požívání zdravé, dostatečné, přiměřené a hodnotné stravy a přístupu k ní; zdůrazňuje, že světová produkce potravin je podmíněna řadou faktorů, včetně vyčerpatelnosti přírodních zdrojů vzhledem ke zvyšující se celosvětové populaci a omezeného přístupu k potravinám pro nejzranitelnější vrstvy obyvatel;
2. vyzývá Radu, Komisi, členské státy a zúčastněné strany potravinářského dodavatelského řetězce, aby naléhavě řešily problém plýtvání potravinami v celém dodavatelském a spotřebním řetězci a aby vytvořily pokyny a podpořily způsoby pro zlepšení účinnosti potravinářského dodavatelského řetězce pro jednotlivá odvětví, a naléhavě je vybízí, aby to pojaly v rámci evropského politického programu jako prioritu; v této souvislosti žádá Komisi, aby informovala o probíhající práci Fóra na vysoké úrovni pro lepší fungování potravinového řetězce a Evropského kulatého stolu pro udržitelnou spotřebu a výrobu potravin i s ohledem na doporučení týkající se toho, jak zamezit plýtvání potravinami;
3. je znepokojen skutečností, že podstatné množství potravin se denně vyhazuje, ačkoli jsou zcela požitelné, a tím, že plýtvání potravinami je příčinou environmentálních i etických problémů a výdajů v ekonomické i sociální oblasti, což představuje výzvy v rámci vnitřního trhu jak pro podniky, tak pro spotřebitele; vyzývá tudíž Komisi, aby provedla rozbor příčin a důsledků toho, že se v Evropě každoročně vyplývá a vyhodí zhruba 50 % vyprodukovaných potravin, a zajistila, že tento rozbor bude obsahovat přesnou analýzu množství, které se vyplývá, a rovněž hodnocení hospodářských, environmentálních, výživových a sociálních dopadů; rovněž Komisi žádá, aby učinila konkrétní opatření pro omezení plýtvání potravinami na polovinu do roku 2025 a současně pro předcházení produkci potravinového odpadu;
4. zdůrazňuje, že potravinami se plýtvá z různých důvodů, jako je nadprodukce, špatné zacílení produktu (nepřiměřená velikost či tvar), poničení produktu nebo obalu, normy uvádění výrobků na trh (problémy se vzhledem nebo vady obalů), či špatné řízení zásob a marketingových strategií;
5. žádá Komisi, aby zhodnotila dopad politiky vymáhání v oblasti plýtvání potravinami; doufá, že bude přijata politika vymáhání právních předpisů v oblasti nakládání s odpady ve všech člancích potravinového řetězce s použitím zásady „znečišťovatel platí“;

Čtvrtek, 19. ledna 2012

6. domnívá se, že s cílem co nejvíce omezit plýtvání potravinami je třeba zapojit všechny zúčastněné strany potravinářského dodavatelského řetězce a zaměřit se v jednotlivých odvětvích na různé příčiny plýtvání; vyzývá Komisi, aby provedla analýzu celého potravinového řetězce s cílem určit ta potravinářská odvětví, kde dochází k největšímu plýtvání potravinami a kde mohou být použita řešení na předcházení vzniku potravinového odpadu;
7. naléhavě vyzývá Komisi, aby spolupracovala s FAO na stanovení společných cílů pro celosvětové omezení plýtvání potravinami;
8. konstatuje, že problematika plýtvání potravinami by se měla řešit z hlediska účinnosti zdrojů, a vyzývá Komisi, aby přišla s konkrétními iniciativami řešení plýtvání potravinami podle stěžejní iniciativy „Evropa účinněji využívající zdroje“, a zajistila tak, že tento problém získá stejnou pozornost jako otázka energetické účinnosti a že v této věci bude ve stejné míře zvyšována informovanost, protože tyto záležitosti jsou pro životní prostředí a naši budoucnost stejně důležité;
9. vyzývá Komisi, aby pro členské státy vytvořila konkrétní cíle v oblasti předcházení plýtvání potravinami jako součást cílů pro předcházení vzniku odpadu v členských státech do roku 2014, jak doporučuje rámcová směrnice o odpadech z roku 2008;
10. považuje za nutné omezit plýtvání potravinami v celém potravinovém řetězci od zemědělce až ke spotřebiteli; zdůrazňuje nutnost přijmout koordinovanou strategii, po níž budou následovat konkrétní opatření, včetně výměny osvědčených postupů na evropské i vnitrostátní úrovni, za účelem zlepšit koordinaci mezi členskými státy s cílem zamezit plýtvání potravinami a zlepšit účinnost potravinářského dodavatelského řetězce; domnívá se, že by toho bylo možné dosáhnout prostřednictvím podpory přímých vztahů mezi producenty a spotřebiteli a zkrácením dodavatelského řetězce, jakož i apelováním na všechny zúčastněné strany, aby více sdílely odpovědnost a zlepšily koordinaci s cílem dále zlepšit logistiku, přepravu, správu zásob a balení;
11. vyzývá Komisi, členské státy a zúčastněné strany, aby si navzájem vyměňovaly osvědčené postupy a kombinovaly přitom znalosti z různých fór a platforem, jako je Evropské fórum sdílení o udržitelnosti, Evropský kulatý stůl pro udržitelnou výrobu a spotřebu potravin, Fórum na vysoké úrovni pro lepší fungování potravinového dodavatelského řetězce, neformální síť členských států s názvem „Přátelé udržitelných potravin“, Fórum spotřebního zboží aj.;
12. vyzývá Komisi, aby při přípravě rozvojových politik podporovala opatření s cílem omezit plýtvání v celém potravinářském dodavatelském řetězci v rozvojových zemích, kde životně důležité techniky produkce, řízení činností následujících po sklizni, infrastruktury a procesy pro zpracování a balení nejsou na odpovídající úrovni; navrhuje podpořit modernizaci tohoto zemědělského vybavení a infrastruktury s cílem snížit ztráty po sklizni a prodloužit trvanlivost potravin; domnívá se dále, že zvýšení účinnosti tohoto řetězce může dotčeným zemím pomoci dosáhnout potravinové soběstačnosti;
13. žádá o změnu zacílení podpůrných opatření na úrovni EU ohledně rozdělení potravin nejchudším občanům v Unii, pomoci Společenství pro poskytování mléka a mléčných produktů dětem do škol a programu na podporu konzumace ovoce ve školách, s ohledem na zamezení plýtvání potravinami;
14. bere na vědomí, že ohledně vymezení výrazů „plýtvání potravinami“ a „potravinový odpad“ panují nejasnosti; zastává názor, že „plýtváním potravinami“ se všeobecně rozumí celkové množství potravinových produktů vyřazených ze potravinářského dodavatelského řetězce z ekonomických nebo estetických důvodů nebo proto, že se blíží konec doby jejich trvanlivosti, které jsou však ještě plně požitelné a mohou být určeny k lidské spotřebě a které jsou v případě, že se nevyužijí jinak, odstraněny a jejich vyplývání vede k negativním dopadům na životní prostředí, ekonomickým nákladům a ušlému výdělku pro příslušné podniky;

Čtvrtek, 19. ledna 2012

15. bere na vědomí, že v Evropě neexistuje jednotná definice plýtvání potravinami; vyzývá proto Komisi, aby předložila legislativní návrh obsahující jasnou definici typologie „plýtvání potravinami“ a aby v této souvislosti vytvořila též samostatnou definici pro zbytky potravin určené pro biologická paliva či biologický odpad, které se liší od běžného potravinového odpadu, neboť se znovu využívají pro energetické účely;

16. domnívá se, že všechny členské státy by měly zajistit, aby maloobchodníci měli možnost významně snížit ceny čerstvých potravin na nižší než výrobní cenu, pokud se blíží datum doporučené spotřeby výrobku, aby se omezilo množství neprodaných potravin, které se vyhazují, a aby měli spotřebitelé s nižšími příjmy možnost kupovat si kvalitní potraviny za nižší ceny;

17. rád by poukázal na to, že zemědělství díky své povaze využívá efektivně zdroje a může sehrát zásadní a vedoucí úlohu v boji proti plýtvání potravinami; nabádá proto Komisi, aby do příštích legislativních návrhů týkajících se zemědělství, obchodu a distribuce potravinových produktů zahrнула ambiciózní opatření pro tyto účely; očekává, že budou přijímána společná opatření, pokud jde o investice do výzkumu, vědy, oblasti technologií, vzdělávání, šíření informací o zemědělství a inovací v tomto odvětví za účelem omezení plýtvání potravinami, vzdělání a povzbuzení spotřebitelů k tomu, aby odpovědně jednali a aby podnikali uvědomělé kroky s cílem předcházet plýtvání potravinami;

18. zastává názor, že požadavky na vnější kvalitu, ať už uložené evropskou nebo vnitrostátní legislativou nebo vnitřními předpisy podniků, které stanoví velikost a tvar zejména u čerstvého ovoce a zeleniny, jsou důvodem zbytečného vyřazování mnoha potravin, čímž zvyšují množství potravinového odpadu; vyzývá rovněž zúčastněné strany, aby uznávaly a vysvětlovaly výživnou hodnotu zemědělských produktů s nedokonalými rozměry a tvary s cílem omezit potravinový odpad;

19. vyzývá Komisi, aby vypracovala pokyny pro provádění článku 5 rámcové směrnice o odpadech (2008/98/ES), který definuje vedlejší produkty, vzhledem k nedostatečné právní srozumitelnosti v rámci právních předpisů EU týkajících se rozlišení mezi tím, co je odpad, a co nikoli, což může stát v cestě účinnému využívání vedlejších produktů;

20. žádá Komisi, členské státy, zpracovatele a obchodníky, aby vypracovali pokyny, jak bojovat proti zbytečnému plýtvání potravinami, a aby ve svém článku potravinářského dodavatelského řetězce usilovali o větší účinnost zdrojů a nadále vyvíjeli snahu o zlepšení zpracování, balení a přepravy produktů tak, aby se omezilo zbytečné plýtvání potravinami;

21. naléhavě žádá Komisi a členské státy, aby podporovaly výměnu osvědčených postupů a kampaně zvyšující informovanost veřejnosti o hodnotě potravin a zemědělské produkce a o příčinách a důsledcích plýtvání potravinami a o způsobech, jak mu zabránit, a aby prosazovaly kulturu založenou na zásadách udržitelnosti a solidarity mezi vědci i ostatními občany; vyzývá členské státy, aby podpořily zavedení vzdělávacích programů v oblasti výživy na všech vzdělávacích stupních, včetně středních škol, které by poskytovaly např. informace o tom, jak potraviny skladovat a vařit i jak likvidovat odpad, čímž by podnítily lepší vzorce chování; zdůrazňuje význam místních orgánů a obecních podniků - vedle obchodníků a sdělovacích prostředků - a jejich úlohy při poskytování informací a podpory občanům, co se týče předcházení a omezení plýtvání potravinami;

22. vítá iniciativy, které již byly zavedeny v některých členských státech a spočívají ve zpětném odběru neprodaných a vyřazených produktů na místní úrovni v celém potravinářském dodavatelském řetězci a jejich přerozdělení mezi občany, jejichž příjmy jsou nižší než minimální, a tudíž jsou bez kupní síly; zdůrazňuje v této spojitosti význam výměny osvědčených postupů mezi členskými státy a také význam iniciativ na místní úrovni; v této souvislosti zdůrazňuje, že na jedné straně je velmi cenná pomoc dobrovolníků při třídění a rozdělování produktů a na straně druhé je cenné i přispění odborné veřejnosti k vypracování systémů a opatření na zamezení plýtvání;

Čtvrtek, 19. ledna 2012

23. žádá maloobchodníky, aby se zapojili do programů rozdělování potravin pro občany s nízkou kupní silou a aby prováděli opatření zaměřená na poskytování slev u produktů s končící trvanlivostí;
24. vítá práci společností a profesionálních partnerství z veřejného, soukromého, vysokoškolského i komunitního sektoru, kteří na evropské úrovni vytvářejí a provádějí koordinované akční programy týkající se boje proti plýtvání potravinami;
25. domnívá se, že investice do metod zaměřených na omezení plýtvání potravinami by mohly vést ke snížení ztrát podniků v zemědělsko-potravinářském odvětví, a tím by mohlo dojít ke snížení cen potravin, což by chudším obyvatelům mohlo umožnit získat lepší přístup k potravinám; vyzývá Komisi, aby vymezila nástroje a opatření s cílem zvýšit zapojení zemědělsko-potravinářských podniků, velkoobchodních trhů, obchodů, distribučních řetězců, jídelen, veřejných a soukromých stravovacích zařízení, veřejné správy a nevládních organizací do činností, které mají omezit plýtvání potravinami; vybízí k využívání internetu a nových technologií k těmto účelům; v této souvislosti poukazuje na význam vytvoření znalostního a inovačního společenství pro potraviny, které se mimo jiné zaměřilo na přecházení plýtvání potravinami; žádá Komisi, aby vyzvala zemědělsko-potravinářské odvětví a zúčastněné strany k převzetí svého podílu odpovědnosti v otázce plýtvání potravinami, konkrétně tím, že nabídnou rozmanité velikosti balení, aby se tak vyhodnotily přínosy plynoucí z nabídky volně ložených nebalených potravin, a více zohlednily jednotlivé domácnosti s cílem snížit plýtvání potravinami, a tím i spotřebitelskou uhlíkovou stopu;
26. vyzývá členské státy, aby zavedly ekonomické pobídky směřující k omezení plýtvání potravinami;
27. zdůrazňuje, že emise skleníkových plynů spojené s produkcí, balením a přepravou potravin, které jsou vyhozeny, jsou zbytečnými dodatečnými emisemi; konstatuje, že klíčovým krokem ke zmírnění změny klimatu je zlepšení účinnosti potravinového řetězce, aby se zabránilo plýtvání potravinami a zmenšilo se množství požitelného potravinového odpadu;
28. vyzývá Komisi, aby posoudila možnost změny předpisů, které upravují zadávání veřejných zakázek na pohostinské služby tak, aby se při jejich přidělování upřednostňovaly podniky zaručující bezplatné rozdělení nespotřebovaných (neprodaných) produktů mezi občany s nízkou kupní silou a podporující konkrétní opatření na snížení plýtvání potravinami v prvních fázích potravinářského řetězce, například upřednostnění zemědělských a potravinových produktů vyrobených co nejbližší místu spotřeby, přičemž by jiná kritéria zůstala stejná;
29. vyzývá Komisi, aby se za účelem poskytnutí názorného příkladu zabývala plýtváním potravinami v samotných orgánech EU a aby přijala naléhavá a nutná opatření ke snížení velmi vysokého množství potravin, jež se každý den vyhazuje v jídelnách různých orgánů EU;
30. vyzývá Komisi, aby zhodnotila a stimulovala opatření na omezení plýtvání potravinami na počátku potravinového řetězce, jakými jsou například vyjasnění dvojí doby trvanlivosti (pro obchodníky a pro spotřebitele) a prodej zlevněných produktů s téměř ukončenou lhůtou trvanlivosti nebo poškozených produktů; konstatuje, že optimalizované a účinné využívání balení produktů může významným způsobem přispět k předcházení plýtvání potravinami tím, že se sníží dopad na životní prostředí, např. prostřednictvím průmyslového ekodesignu, což zahrnuje opatření, jako je použití různých velikostí obalů, aby měli spotřebitelé možnost koupit si správné množství a nebyli nuceni k nadměrné spotřebě zdrojů, poskytování rad ohledně skladování a používání produktů či navrhování balení produktů tak, aby se prodloužila doba možného skladování a jejich čerstvost, a to při průběžném zajištění toho, aby byly užívány vhodné materiály pro balení a uchovávání potravin, které neohroží zdraví nebo životnost produktu;

Čtvrtek, 19. ledna 2012

31. vyzývá Komisi, aby vydala ve spolupráci s členskými státy doporučení ohledně chladících teplot založená na zjevném faktu, že neoptimální a nevhodné teploty vedou k předčasné nepoživatelnosti potravin a zapříčiňují zbytečné plýtvání; zdůrazňuje skutečnost, že harmonizované úrovně teploty v celém dodavatelském řetězci by zlepšily uchovávání produktů a snížily potravinářský odpad u produktů dopravovaných a uváděných na trh přes hranice;

32. připomíná výsledky průzkumu Komise (Posílení pravomocí spotřebitelů v EU –SEK(2011)0469), z něhož vyplývá, že 18 % evropských občanů nerozumí nápisu „minimální trvanlivost do“; vyzývá proto Komisi a členské státy, aby vysvětlily údaje na štítcích potravin („minimální trvanlivost do“, „použitelnost do“ a „spotřebujte do“) s cílem snížit nejistotu spotřebitelů ohledně požitelnosti potravin a poskytnout veřejnosti přesné informace, zejména co se týče rozdílu mezi označením „minimální trvanlivost do“, které se vztahuje ke kvalitě, zatímco označení „spotřebujte do“ se týká bezpečnosti výrobku, s cílem umožnit spotřebiteli informovaně se rozhodovat; naléhavě vyzývá Komisi, aby zveřejnila uživatelsky vstřícnou příručku ohledně používání potravin, jimž brzy uplyne datum použitelnosti, která bude založena na osvědčených postupech účastníků potravinářského dodavatelského řetězce, a zajistila tak bezpečnost potravinových darů a krmiv pro zvířata s cílem sladit například rychleji a účinněji nabídku a poptávku;

33. vyzývá členské státy, aby povzbuzovaly a podporovaly iniciativy, jejichž cílem je pobízet k udržitelné produkci v malém a středním měřítku určené ke spotřebě na místních a regionálních trzích; uznává, že místní trhy jsou z hlediska životního prostředí udržitelné a přispívají ke stabilitě primárního sektoru; požaduje, aby společná zemědělská politika v budoucnu zaručila potřebné finanční prostředky na prosazování stability v primárním sektoru, například prostřednictvím přímého prodeje a místních trhů, a na veškeré formy propagace krátkého dodavatelského řetězce či řetězce s nulovou kilometrovou vzdáleností;

34. vyzývá členské státy, aby pro malé producenty na místní úrovni a místní skupiny producentů zajistily možnost účastnit se veřejných zakázek ohledně zavádění specifických programů, jež budou podporovat především konzumaci ovoce a mléčných výrobků ve školách;

35. naléhavě vyzývá Radu a Komisi, aby vyhlásily rok 2014 Evropským rokem boje proti plýtvání potravinami jako klíčovou iniciativu pro informování a zvyšování povědomí evropských občanů a aby upoutaly pozornost vlád členských států k této důležité otázce s cílem vyčlenit dostatečné prostředky na problémy, které budeme v této oblasti v nejbližší době řešit;

36. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.

Boj proti šíření vodních řas

P7_TA(2012)0015

Prohlášení Evropského parlamentu ze dne 19. ledna 2012 o boji proti šíření vodních řas

(2013/C 227 E/06)

Evropský parlament,

— s ohledem na článek 191 Smlouvy o fungování Evropské unie, který stanoví, že politika Unie v oblasti životního prostředí přispívá k zachování, ochraně a zlepšování kvality životního prostředí a k ochraně lidského zdraví,